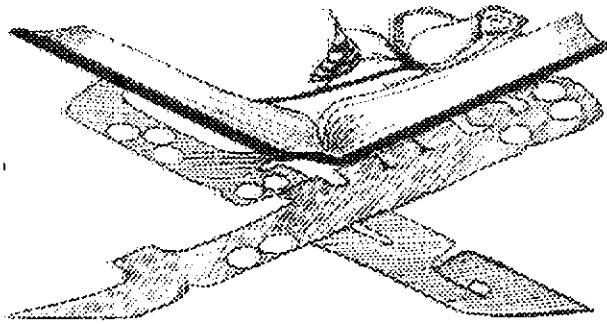

با رهروان نور

مصاحبه‌کننده: آسیه بلیغی

حقوق - ورودی ۷۷

گرایش علوم قرآنی است که در مسابقات ارشاد شرق تهران و جشنواره علوم قرآنی نوجوانان، همچنین مسابقات دانش‌آموزی کشوری و چهارمین دوره مسابقات بین‌المللی، به عنوان قاری برتر و حائز رتبه اول شناخته شده است.

خانم اکرم ستوده، متولد ۱۳۵۸، دانشجوی سال دوم رشته الهیات و معارف اسلامی، گرایش فقه و حقوق اسلامی دانشگاه امام صادق (ع)، از حافظان عزیز و حائز رتبه اول در حفظ پنج جزء قرآن کریم در سال ۷۷ و نیز رتبه اول در حفظ ده جزء سال ۷۸، در سطح این دانشگاه می‌باشد.

● مشکوة النور: انگیزه و هدف‌تان از انس با قرآن و رسیدن به این مرحله چه بوده است؟ راهنمای شما در این جاده الهی کیست؟

■ مختاری: انگیزه‌ام نزدیکتر شدن به خدا و در صف بندگان خوب و خاص او قرار گرفتن، بوده است. بی شک در این راه، آیات قرآن راهنمایم بوده‌اند.

ایزد متعال، که از عرش تا فرش را برای رفاه انسان این «اشرف مخلوقات» مزین ساخته، قرآن را نیز به گونه‌ای آراسته که جلوه جمال و کمالتش به نحو اجمل و اکمل در آن متجلی شده است. هرکس به قدر سعه و جود و ظرفیت خود و فراخور سلیقه و حالش از آن فیض می‌برد؛ لذا از آنجا که روش ملازمان و حاملان ارزشهای دین، بهترین الگوی جوانان مسلمان است و خط مشی فردی و اجتماعی آنان که دلباخته تعالیم الهی‌اند، آینه تمام‌نمای انسان مطلوب اسلام است، بر آن شدیم تا مصاحبه‌ای غیر حضوری با قاریان و حافظان وحی داشته باشیم.

خانم سپیده مختاری، متولد ۱۳۶۰، دانشجوی دندانپزشکی دانشگاه تهران است که طی سالیان اخیر موفق به کسب مقام اول مسابقات کشوری در رشته قرائت و نیز رتبه دوم مسابقات تفسیر دانشجویی در سال ۱۳۷۹ شده است.

خانم فهیمه اسماعیلی، متولد ۱۳۵۹، دانشجوی رشته الهیات و معارف اسلامی،

■ اسماعیلی: برای روشن شدن انگیزه و هدف، به این حدیث از پیامبر اکرم ﷺ استناد می‌کنم که می‌فرمایند: «قرآن را با صوت و آهنگ عربی بخوانید؛ زیرا در این صورت زمینه جذب دیگران مساعد می‌شود.» راهنمای من در این راه چیزی جز نور قرآن نبوده است.

■ ستوده: مسأله قداست قرآن و فضیلت انس با این کتاب شریف کاملاً روشن است. در قرآن هم بارها بر لزوم تلاوت و انس همیشگی با کلام خدا تأکید شده است. از جمله در سوره مبارکه مزمل «فأقرءوا ما تیسر من القرآن».

انگیزه اصلی من انس بیشتر با قرآن و آشنایی با تعالیم قرآنی بوده است. اولین راهنمایم دبیر ینش اسلامی‌ام، خانم امامی است که شایسته است از زحمات بی دریغ ایشان تشکر کنم.

● علت گرایش شما به قرائت چه بود؟

■ مختاری: بیش از همه، لطف خدا شامل حالم شد و او بود که توفیق داد تا در این راه قدمی بردارم. آرامش و لذتی که انس با قرآن به من می‌دهد باعث می‌شود تا بیش از پیش به آن گرایش یابم.

■ اسماعیلی: شدت علاقه نقش مهمی داشت.

■ ستوده: اولین بار که حفظ قرآن را شروع کردم، قصد ادامه آن را نداشتم؛ اما به لطف پروردگار توفیق یافتم که

حفظ قرآن را تاکنون ادامه دهم. اما چیزی که باعث شد این امر مقدس را ترک نکنم، این بود که قرآن را مرهمی بر آلام روحی خود یافتم؛ مگر نه اینکه خداوند می‌فرماید: «و هذا ذکر مبارک انزلناه» و در جای دیگر می‌فرماید: «ألا بذكر الله تطمئن القلوب؛ آرامش دلها در ذکر نهفته است.»

● نقش عشق را در این مراحل چطور توجیه می‌کنید؟ توفیقات حضرت حق برای سالکان این طریق چقدر است و شما تا چه حد از آن بهره‌مند بوده‌اید؟

■ اسماعیلی: عشق، عامل ثبات و پایداری در راه رسیدن به هدف است. یقیناً ذات باری تعالی خود روشنگری مستدام در این طریق است. الحمد لله بی نصیب نبوده‌ام.

■ ستوده: قرآن خود عاشق ساز و عاشق نواز است. کافی است که انسان، اولین گام را با خلوص نیت و با عشق و

علاقه و به قصد کسب معرفت به سوی این خوان گسترده پروردگار بردارد. هرکس که با معرفت وارد این وادی شود، عاشق می‌شود و از برکات این کتاب عظیم بهره‌مند می‌گردد؛ چراکه عشق حقیقی در آیه، آیه قرآن نهفته است. مسأله قابل ذکر این است که خداوند رحمت خود را از هیچ انسانی، چه صالح و چه فاسق، دریغ نمی‌دارد. این ما هستیم که باید برای دریافت توفیقات الهی، زمینه را در خود ایجاد کنیم. قرآن بارانی است در حال باریدن؛ اما ظرفیت وجودی

انسانها برای دریافت این باران رحمت الهی متفاوت است.

■ مختاری: در حقیقت فقط همان عشق است که انسان را در این مراحل پیش می‌برد. اگر نیتان خالص و برای رضای حق و تقرب به درگاهش باشد، خدا بسیار کمک خواهد کرد: «والذین جاهدوا فینا لنهیدینهم سبلنا». با اینکه مطمئن هستم اخلاص کامل نداشته‌ام - البته داشتن آن هم سخت است - با این حال، خداوند آنقدر مهربان است که اگر انسان حتی در حد بسیار کمی اخلاص داشته باشد، او را بسیار کمک خواهد کرد.

● هنگام قرائت و تمرین چه احساسی دارید؟ آیا تا بحال برایتان تداعی شده که در حضور خود رسول اکرم ﷺ هستید و ایشان ناظر بر کارتان است؟

■ ستوده: به نظر من زیباترین احساسی که انسان در هنگام قرائت دارد همان چیزی است که در خود قرآن به آن اشاره شده است؛ یعنی آرامش و رهایی از همه تشویشها و ابتلائات روحی و روانی. کسی که عاشقانه قرآن بخواند و حقیقتاً قرآن را دواي دردهای خود بداند هیچگاه نیازمند آرام بخشهای دست بشر نخواهد شد. قرآن همیشه برای ما تداعی کننده وجود مبارک حضرت رسول ﷺ است؛ زیرا تمام آیات قرآن اول بار بر قلب شریف آن مخلوق مبارک نازل شده است؛ بنابراین کاملاً

روشن است که هر جا یادی از قرآن باشد، مطمئناً نام آن حضرت نیز خواهد بود و چیزی لذت بخش تر از این نیست که انسان کلماتی را به زبان آورد که روزی بر زبان بهترین خلق خدا جاری بوده است.

■ **مختاری:** وقتی با تدبیر و دقت در معانی، قرآن را تلاوت می‌کنم، آنچنان آرامش می‌یابم و آنقدر لذت می‌برم که وصف ناشدنی است. نیرو و امید زیادی برای انجام کارهایم می‌یابم و بیشتر سعی می‌کنم خودم را در حضور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) احساس کنم.

■ **اسماعیلی:** هر انسانی که با خلوص نیت به تلاوت قرآن بپردازد، بی شک یکی از مستمعان او پیامبر اکرم ﷺ خواهد بود. خداوند این خلوص را به همه ما عنایت فرماید!

● **آیا در مراحل یادگیری از کتب تفسیر و... هم استفاده می‌کنید؟**

■ **مختاری:** گاهی اوقات استفاده می‌کنم.

■ **اسماعیلی:** تا به حال خیر، اما با توجه به اقتضای رشته تحصیلی از این به بعد از تفاسیر نیز بهره خواهیم برد.

■ **ستوده:** بطور مستمر خیر، اما گاهی برای فهم بهتر آیات استفاده می‌کنم.

● **فکر می‌کنید تا چه حد در عمل به این کتاب مقدس موفق شده‌اید؟ آیا بر زندگی و روابط اجتماعیتان مؤثر بوده**

است؟

■ **اسماعیلی:** امیدوارم خداوند توفیق عمل هرچه بیشتر به این کتاب انسان ساز را عطا فرماید. خدا را شاکرم که اطرافیان به احترام این مصحف شریف با من برخورد بسیار محبت آمیزی دارند.

■ **ستوده:** مطمئناً حفظ و قرائت قرآن زمانی باعث تقرب و تعالی فرد می‌شود که همراه با رعایت حدود آن باشد. در پاسخ به این سؤال تنها می‌توانم بگویم «ربِّ ارحمٰنی من تکلف ما لا یغینینی!» کسی که قرآن را بخواند و به آن عمل کند مطمئناً در روابط اجتماعی، فرد موفق‌تری خواهد بود؛ زیرا کاملترین قوانین اجتماعی در این کتاب مطرح شده است.

■ **مختاری:** نمی‌توانم بگویم تا چه حد، فقط این را می‌دانم که تا رسیدن به آن انسان کامل الهی که خلیفه واقعی خداوند بر روی زمین باشد، راه زیادی در پیش دارم. قرآن به تمام کارهای انسان جهت و هدف می‌دهد. در بسیاری از مسایل زندگی که از تصمیم‌گیری باز می‌مانیم، قرآن راه را نشان می‌دهد.

● **نقش خانواده و اساتید و دوستان در شکل‌گیری علایق شما چقدر بوده است؟**

■ **مختاری:** نقش خانواده و دوستانم بسیار زیاد بوده است. همیشه خداوند را بخاطر داشتن دوستان خوب و قرآنی‌ام شکر می‌گویم؛ چه

بهرتر که انسان با کسانی هم‌نشین باشد که با قرآن انس دارند.

■ **اسماعیلی:** با راهنماییها و تشویق‌هایشان همواره مرا در این راه یاری کرده‌اند.

■ **ستوده:** در تمام مدتی که مشغول حفظ قرآن بوده‌ام، خانواده‌ام - خصوصاً مادر مهربانم - برخی از اساتید محترم و دوستان عزیزم با اعمال و گفتار و تشویق‌های خود، مرا مورد لطف قرار داده‌اند.

● **به نظر شما معارف عمیق قرآن را چگونه می‌توان به قلوب انسانها وارد کرد؟**

■ **ستوده:** به نظر من بهترین و مؤثرین راه، عمل به آیات قرآن است؛ یعنی با عمل خود، تعریف درستی از معارف قرآنی را به دیگران ارائه دهیم.

■ **مختاری:** «فطرة الله التي فطر الناس علیها»؛ بنابراین اگر ما نفس خودمان را به گناه آلوده نکنیم، این معارف حتماً در دلهای ما وارد خواهد شد. دوری ما از معارف قرآن در اثر گناهایی است که حجاب بین ما و معرفت الله است. اگر هم برخی مردم از قرآن استقبال نمی‌کنند ممکن است

به این علت باشد که معارف واقعی قرآن مطرح نشده و با افراط و تفریط همراه بوده است. قرآن باید بیش از پیش وارد زندگی ما شود. شب و روزمان با قرآن باشد، هرکاری که می‌کنیم با در نظر گرفتن آیات قرآن باشد. اما متأسفانه قرآن بیش از همه

در بین خود مؤمنان و افراد مذهبی جامعه مهجور است؛ پیامبر ﷺ می‌فرماید: «یا رب ان قومی اتخذوا هذا القرآن مهجورا».

■ اسماعیلی: گام اول متوجه مسئولین جامعه و اعضای خانواده می‌باشد و گام بعدی آشنایی هرچه بیشتر برای کسب معرفت است. طبق فرموده مقام معظم رهبری، هدایت قرآن، زمانی نصیب مؤمنان می‌گردد و تمسک به رشته نجات بخش خدا هنگامی ممکن، عمل به قرآن آنگاه مقدور، اجرای احکام آن در جامعه، زمانی میسر و توفیق فهم آن، وقتی حاصل می‌شود که فضای ذهن و دل انسانها مشحون از نغمه کلام الهی باشد.

● آیا برای اوضاع فعلی جامعه،

مصادیقی در قرآن وجود دارد؟ راه حل آن چه می‌باشد؟

■ اسماعیلی: بله! از اعجاز این کتاب خواندنی آن است که چاره ساز تمامی مشکلات در اعصار مختلف است و انسان از راه مؤانست با آن به اعجازش پی می‌برد.

■ مختاری: «ظهر الفساد فی البر و البحر بما کسبت ایدی الناس» و راه حل آن: «و... منکم امة یدعون الی الخیر و یأمرون بالمعروف و ینهون عن المنکر»!

■ ستوده: یکی از جنبه‌های اعجاز قرآن همین است که آیات آن قابل انطباق با تمام جوامع در طول تاریخ

می‌باشد و اختصاص به زمان، مکان و فرد خاصی ندارد؛ با توجه به وضع کنونی جامعه و مشکلاتی که در داخل و خارج کشور وجود دارد و کیان اسلام و مقدسات دین، از جمله اصل «ولایت فقیه» را مورد هدف قرار داده است، من به یک آیه بسیار زیبا و امیدبخش اشاره می‌کنم تا مؤید قول یکی از اساتید محترم باشد که فرمودند: مملکت ما صاحب دیگری دارد، بگذارید دیگران هرچه می‌خواهند بگویند. «یریدون لیطفؤوا نور الله بأفواههم و یأبی الله الا ان یتّم نوره و لو کره الکافرون» (تسویه، ۳۲)؛ می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند و خدا جز به کمال رساندن نور خود را نمی‌خواهد، هرچند کافران را خوش نیاید.

● پیشنهاد شما برای افراد مبتدی و علاقه‌مند چیست؟

■ مختاری: استمداد از خدا برای موفق شدن و توجه به آیه مبارک: «...والذین جاهدوا فینا لنهذینهم سبلنا...» و در درجه بعد شرکت هرچه بیشتر در محافل، مجالس و مسابقات قرآنی، گوش کردن نوار و تلاوت قاریان بزرگ و تمرین و پشتکار.

■ اسماعیلی: امام صادق علیه السلام در کتاب جامع الاخبار می‌فرماید: «قرآن پیمان خدا با خلق اوست، بنابراین برای شخص مسلمان سزاوار است که به عهد و پیمانش بنگرد و هر روز

پنجاه آیه از آن را بخواند.» چه خوب است که به معانی هم حتماً توجه شود؛ چرا که تنها از این طریق است که می‌توان به فضل خدا، اصول کاربردی زندگی را از متن مقدس قرآن کریم دریافت کرد.

■ ستوده: عزیزانی که به تازگی حفظ قرآن را شروع کرده‌اید و کسانی که قصد دارید حفظ قرآن را شروع کنید! قدر این نعمت عظیم را بدانید. به خدا توکل کنید و اعتماد به نفس داشته باشید. نیت خود را برای رضای پروردگار خالص کنید و نتیجه کار را به او بسپارید؛ «فاذا عزمتم فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین!» در امر حفظ قرآن مهمترین مسأله توکل به خدا، استمداد از خود قرآن و بعد اراده و برنامه‌ریزی صحیح برای شروع کار است. اگر ابتدای کار مشکل بود ناامید نشوید و بدانید هرکس در این راه سختی بیشتری بکشد، اجرش مضاعف است. امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: ان الذی یعالج القرآن و یحفظه بمشقة منه له اجران؛ «کسی که برای حفظ کردن قرآن خود را به زحمت می‌اندازد و با مشقت قرآن را حفظ می‌کند، اجرش مضاعف است.»

■ از شما که قبول زحمت نموده و وقتتان را در اختیارمان گذارید بسیار متشکریم.